

Rada Európy
Výbor ministrov

ODPORÚČANIE Č. R (99)15
Výboru ministrov členským štátom
o opatreniach týkajúcich sa mediálneho pokrytia volebných kampaní

(prijaté Výborom ministrov dňa 9. septembra 1999 na 678. zasadnutí zástupcov ministrov)

Výbor ministrov v súlade s čl. 15 b Štatútu Rady Európy,

Upozorňujúc na dôležitú úlohu médií v modernej spoločnosti, obzvlášť počas volieb,

Zdôrazňujúc, že základný princíp redakčnej nezávislosti médií nadobúda osobitný význam v období volieb,

Uvedomujúc si potrebu zohľadňovať závažné rozdiely, ktoré existujú medzi tlačovými a elektronickými médiami,

Zdôrazňujúc, že pokrytie volieb elektronickými médiami musí byť nestranné, vyvážené a objektívne,

Berúc do úvahy, že verejnoprávni vysielatelia nesú osobitnú zodpovednosť za nestranné a úplné pokrytie volieb v ich programoch, čo môže zahŕňať pridelovanie voľného vysielacieho času politickým stranám a kandidátom,

Upozorňujúc na to, že osobitnú pozornosť treba venovať istým špecifickým črtám pokrytia volebných kampaní, ako je šírenie prieskumov verejnej mienky, platená politická reklama, právo na odpoveď, dni obmedzenia a poskytovanie predvolebného času,

Zdôrazňujúc dôležitú úlohu samoregulačných opatrení zo strany samotných mediálnych profesionálov, napr. vo forme spoločenských kódexov, ktoré sú usmernením pre korektnú realizáciu zodpovedného, presného a nestranného pokrytia volebných kampaní,

Uvedomujúc si doplnkový charakter regulačných a samoregulačných opatrení v tejto oblasti,

Presvedčený o užitočnosti primeraného rámca pre mediálne pokrytie volieb, ktorý prispieva k slobodným a demokratickým voľbám, majúci na pamäti rozdielny právny a praktický prístup členských štátov v tejto oblasti, ktorá môže podliehať rôznym právnym odvetviam,

Pripúšťajúc, že akýkoľvek regulačný rámec pre pokrytie volieb musí rešpektovať

základný princíp slobody prejavu zaručenej článkom 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ako ju vykladá Európsky súd pre ľudské práva,

Odvolávajú sa na základné princípy obsiahnuté v Rezolúcii č. 2 prijatej na 4. konferencii ministrov o masmediálnej politike (Praha, december 1994) a v Odporúčaní č. R (96)10 Výboru ministrov členským štátom o zabezpečení nezávislosti verejnoprávneho vysielania,

Odporúča, aby vlády členských štátov

preverili spôsoby, ako zabezpečiť rešpektovanie princípov nestrannosti, vyváženosti a objektívnosti mediálneho pokrytia volebných kampaní a aby zvažili prijatie opatrení na implementáciu týchto princípov do svojho národného práva alebo praxe tam, kde je to vhodné, a v súlade s ústavným právom.

PRÍLOHA K ODPORÚČANIU Č. R (99)15

Rozsah odporúčania

Princípy nestranného, vyváženého a objektívneho mediálneho pokrytia volebných kampaní platia pre všetky typy politických volieb v členských štátoch, t.j. pre prezidentské, legislatívne, regionálne a tam, kde je to možné, pre lokálne voľby a politické referendá.

Tieto princípy by sa mali uplatniť aj pre mediálne spravodajstvo o voľbách prebiehajúcich zahraničí, obzvlášť vtedy, ak tieto médiá oslovujú občanov krajiny, v ktorej sa voľby odohrávajú.

I. Opatrenia týkajúce sa tlačových médií

1. Sloboda tlače

Regulačný rámec mediálneho pokrytia volieb nesmie zasahovať do redakčnej nezávislosti novín a časopisov a do ich práva vyjadriť akékoľvek politické preferencie.

2. Tlačové mediálne výstupy vo vlastníctve verejných orgánov

Členské štáty prijímajú opatrenia, ktorými zabezpečia, že tlačové mediálne výstupy vo vlastníctve verejných orgánov pokryjú volebné kampane nestranným, vyváženým a objektívnym spôsobom bez toho, že by diskriminovali alebo uprednostňovali určitú politickú stranu alebo kandidáta.

Ak takéto mediálne výstupy vo svojich produktoch akceptujú platenú politickú reklamu, musia zabezpečiť, že so všetkými politickými subjektmi požadujúcimi predaj reklamného priestoru sa bude zaobchádzať rovnocenne a nediskriminačne.

II. Opatrenia týkajúce sa elektronických médií

1. Všeobecný rámec

Počas volebných kampaní bude regulačný rámec podporovať a uľahčovať pluralistické vyjadrovanie názorov prostredníctvom elektronických médií. Rešpektujúc redakčnú nezávislosť vysielateľov regulačný rámec zabezpečí povinnosť pokryť volebnú kampaň nestranným, vyváženým a objektívnym spôsobom vo všetkých programových službách vysielateľov. Tieto povinnosti sa vzťahujú na verejnoprávnych i súkromných vysielateľov v relevantných oblastiach ich vysielania.

V tých členských štátoch, v ktorých národná legislatíva definuje pojem "predvolebné obdobie", sa pravidlá nestranného, vyváženého a objektívneho pokrytia volebných kampaní elektronickými médiami vzťahujú aj na toto obdobie.

2. Spravodajstvo a aktuálna publicistika

Ak to samoregulácia nezabezpečuje, členské štáty prijímú opatrenia, ktorými zabezpečia, aby spravodajské a publicistické programy vr. diskusných programov, rozhovorov a debát vo verejnoprávnom i súkromnom vysielaní počas volebných kampaní boli predovšetkým nestranné, vyvážené a objektívne.

V týchto programoch vysielatelia nesmú zvyhodňovať verejné orgány. Táto záležitosť by sa mala primárne riešiť vhodnými samoregulačnými opatreniami. Ak je to primerané, členské štáty môžu preveriť, či neposkytnú príslušným orgánom monitorujúcim pokrytie volieb právomoc zasiahnuť s cieľom napraviť prípadné nedostatky.

3. Iné programy

Osobitnú pozornosť treba venovať programom iným ako spravodajským a publicistickým, ktoré nie sú priamo spojené s kampaňou, ale tiež môžu ovplyvniť postoje voličov.

4. Voľný vysielací čas pre politické strany/kandidátov vo verejnoprávnych médiách

Členské štáty môžu preveriť, či je vhodné, aby sa do ich regulačného rámca zahrnuli opatrenia, ktorými sa umožní, aby verejnoprávne programové služby poskytli voľný vysielací čas politickým stranám/kandidátom počas volebného obdobia.

Pridelovanie takéhoto vysielacieho času by sa malo realizovať čestne a nediskriminačne, na základe transparentných a objektívnych kritérií.

5. Platená politická reklama

V členských štátoch, v ktorých majú politické strany a kandidáti povolené nakupovať reklamný priestor na volebné účely, regulačný rámec zabezpečí:

- aby reklamný priestor mohli nakupovať všetky súťažiace strany za rovnocenných podmienok a za rovnaké poplatky,
- informovanosť verejnosti o tom, že daná správa je platenou politickou reklamou.

Členské štáty môžu v rámci svojho regulačného rámca zvážiť prijatie opatrenia na obmedzenie priestoru, ktorý môžu nakupovať jednotlivé strany alebo kandidáti pre politickú reklamu.

III. Opatrenia týkajúce sa tlačových aj elektronických médií

1. "Deň obmedzenia"

Členské štáty môžu zvážiť, či je vhodné, aby bol do ich regulačného rámca zahrnutý zákaz šírenia straníckych volebných príspevkov deň pred voľbami.

2. Prieskumy verejnej mienky

Regulačný alebo samoregulačný rámec zabezpečí, že médiá pri šírení výsledkov prieskumov verejnej mienky poskytnú verejnosti informácie dostatočné na vytvorenie si úsudku o hodnote prieskumov. Takéto informácie budú predovšetkým:

- menovať politickú stranu alebo inú organizáciu alebo osobu, ktorá prieskum verejnej mienky objednala alebo zaplatila zaň,
- identifikovať organizáciu realizujúcu prieskum verejnej mienky a použitú metodológiu,
- uvádzať vzorku a hranicu chyby prieskumu verejnej mienky,
- uvádzať termín a / alebo obdobie realizácie prieskumu verejnej mienky.

O všetkých ostatných záležitostiach, ktoré sa týkajú spôsobu, akým médiá prezentujú výsledky prieskumov verejnej mienky, rozhodujú samotné médiá. Každé obmedzenie vydané členskými štátmi, ktorým zakazujú uverejnenie alebo odvysielanie prieskumov verejnej mienky (na volebné účely) vo volebný deň alebo počas niekoľkých dní pred voľbami, musí byť v súlade s článkom 10 Európskeho dohovoru o ľudských právach, ako ho interpretuje Európsky súd pre ľudské práva. Podobne aj pokiaľ ide o výstupné prieskumy verejnej mienky, členské štáty môžu rozhodnúť o zákaze podávania informácií o výsledkoch takýchto prieskumov verejnej mienky médiami dovtedy, pokiaľ sa v krajine neuzatvoria všetky stanice, v ktorých sa prieskum realizuje.

3. Právo na odpoveď

Počas stanoveného krátkeho obdobia volebnej kampane musí byť každému kandidátovi alebo politickej strane, ktorá má v súlade s legislatívou alebo systémom danej krajiny právo na odpoveď, umožnené uplatňovať toto právo počas volebnej kampane.

IV. Opatrenia na ochranu médií počas volebného obdobia

1. Nezasahovanie verejných orgánov

Verejné orgány sa zdržia zasahovania do aktivít novinárov a iných pracovníkov médií

vzhľadom na ovplyvňovanie volieb.

2. Ochrana pred útokmi, zastrašovaním alebo iným nezákonným nátlakom na médiá

Verejné orgány podniknú primerané kroky na účinnú ochranu novinárov a ostatných pracovníkov médií a budov, v ktorých sídlia, keďže to počas volieb nadobúda dôležitejšiu úlohu. Táto ochrana im však nesmie prekážať pri výkone ich práce.

Preklad: Ing. Kormančíková, Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiiu